

[Kai Moltke.]

sig, at det er billigere, skal vi søge den vej frem og støtte det. Det, jeg vil pege på i samme forbindelse, er: er ejendoms- og produktionsforholdene inden for byggematerialeindustrien af en sådan art, at vi her har garantier for, at vi får de billigste mulige materialer til byggeriet? Cementindustrien er jo en af de mest rationaliserede industrier; der findes afdelinger, hvor der bogstavelig talt ikke er en arbejdshånd tilbage, idet det hele udføres mekanisk. Men er cementen så billig, som den kan blive? Og hvad med mursten og teglsten? Hvad med alle produkterne fra byggetrusten? Og er apparatet endelig udbygget sådan, at man hindrer pauserne på byggepladserne? Det har hidtil været et tilbagevendende fænomen, at man ved visse større byggerier har måttet vente både på mursten og mange af de andre ting, som skal sikre en regelmæssig rytme. Det er et spørgsmål, om tiden ikke er inde til at undersøge og eventuelt gribe ind over for den koncentration, som vi i øjeblikket har inden for byggematerialeindustrien.

Dernæst nogle spørgsmål om det gamle byggeri og om udnyttelsen af det gamle byggeri, som rigtigt er blevet rejst af det ærede medlem hr. Thestrup. Nybyggeriet alene kan sikkert ikke fremkalde en hurtig rytme, som det ligger i øjeblikket, med det nuværende tempo og med det byggeri, som nu er i gang.

Her nærmer vi os lejeloven, og jeg har slet ikke noget imod, at man nærmer sig lejeloven før 1964; det kommer pinedød udelukkende an på, hvad det er man fører ind i den. Fra den kreds, jeg repræsenterer, et københavnsk kvarter ude i Sundby med boliger af den gamle type, har jeg eksempler på, hvordan enlige familier, hvis børn er fløjet fra reden, gerne vil bytte deres store, gamle lejlighed med en mindre, moderne lejlighed. Men så støder man på paragraffen om, at der ikke modtages børn i disse gamle og rummelige lejligheder; det er umuligt at bytte; husværten ønsker ikke børnerige familier ind i opgangen o. s. v. Jeg troede, at de store, rummelige lejligheder netop skulle åbnes for familier med børn. Er der en sammenhæng imellem dette og grundejerforeningens krav om

eventuelt at få en gevinst ved at kræve en lejeforhøjelse på 6 kr. månedlig af de familier, som har et eller flere børn? Er det derfor, den naturlige omskiftning og bytning af gamle lejligheder bremses? Her er efter min mening et af de felter, hvor man bliver nødt til at fremdrage det fundamentale: at dette at have børn ikke kan anses for en i samfundets øjne vanærende handling.

Vi har andre paragraffer, som lægger sig i vejen. Folk, som flytter ind i en dyr 1 eller 1½ eller 2 værelses lejlighed, må ved kontraktens indgåelse underskrive på, at de forpligter sig til at fraflytte lejligheden i tilfælde af, at man skulle støde værtens samfundsmæssige følelser ved at få børn.

Så snart det drejer sig om ting af denne art, har en korrigering eller en revision af lejeloven — hellere i dag end i morgen — mit partis fulde støtte.

Det samme gælder, når det drejer sig om denne ombygning, denne såkaldte modernisering, som jo også har foruroliget regeringspartierne i den seneste tid. Jeg tænker på disse moderniseringer, der går ud på, at man med et trylleslag og uden anvendelse af den nyeste teknik omdanner en beboelig familielejlighed til klublejlighed eller til sommerhotel, hvor man får en høj pris af udlændinge for værelserne, og alt det andet, som er foregået her midt under boligkrisen i København med 30 000 boligøgende.

Der er jo andre fænomener med hensyn til lejeloven af samme art, som det var på høje tid man tog fat på.

Der er her talt om mangelen på jord til byggeriet. Hertil vil jeg sige, at denne tale er overflødig, for der findes jord i byen og i dens periferi, som blot ikke er blevet udnyttet. Jeg behøver blot at søge ud i min egen valgkreds, 2. kreds på Amager, hvor jeg repræsenterer et tomrum, nemlig Amager Fælled. Forleden dag var jeg så heldig at finde et lystryk fra mageskiftet mellem militæret og Københavns kommune. Så vidt jeg kunne læse på lystrykket, var det dateret i det herrens år 1939, og i dag er vi såmænd kun nået til 1962. Men fælleden er øde, fælleden er tom. Der er engang givet 10 000 kr. for et projekt til bebyggelse af det store rum derude med varie-